

UPDATE: SI PASOJE E PANDEMISE COVID-19 AFAFTET E TRANZICIONIT TE STANDARDIT ISO 50001:2018 JANE SHTYRE ME 6 MUAJ DERI NE 19 SHKURT 2022

TRANSIZIONE NE ISO 50001:2018

Versioni i vitit 2018 i ISO 50001 u lëshua në 20 gusht 2018. Me publikimin e standardit të ri, versioni ISO 50001:2011 do të tërhiqet. Gjithashtu në këtë rast, si për ISO të botuar së fundmi, periudha e tranzicionit konfirmohet nga Forumi Ndërkombëtar i Akreditimit (IAF) tre vjet e 6 muaj nga data e publikimit; duke u shtyre me 6 muaj si pasjoje e pandemise COVID-19.

Për ta mbajtur certifikatën e tyre të vlefshme përtej këtij afati, kompanitë duhet të sigurojnë që ato të kalojnë certifikatën në standardin e ri brenda periudhës 3-vjet e 6 muaj.

Organet e çertifikimit si AQSCERT, pas 24 muajsh nga data e publikimit, nuk mund të kryejnë më auditime sipas versionit 50001: 2011.

Ne sugjerojmë fillimin e përgatitjeve për tranzicionin tani për të siguruar një proces të qetë të tranzicionit. ISO 50001 siguron kërkesat për një proces sistematik të përmirësimit të vazhdueshëm të performancës së energjisë, të udhëhequr nga të dhënat dhe bazuar në fakte. Rezultatet kryesore të ndjekura në mënyrë të qartë që rrjedhin nga zbatimi i standardit janë përmirësimi i vazhdueshëm i performancës së energjisë dhe sistemit të administrimit të energjisë.

NDRYSHIMET KRYESORE NË ISO 50001: 2018

Objektivat dhe qëllimi kryesor i rishikimit, siç tregohet në specifikimet e projektimit të Grupit Punues ISO (TC242), ishin:

Miratimi i Nivelit të Lartë Struktura ISO (HLS), të përbashkët për të gjitha standardet ISO, për të siguruar përputhshmërinë me standardet e tjera ISO për sistemet e menaxhimit.

Të sigurohet që konceptet kryesore të edicionit të vitit 2011 ishin të ruajtur, të tilla si:

- përmirësim i vazhdueshëm i performancës së energjisë;
- përqendrimi në të gjitha standardet e dobishme për përmirësimin e efikasitetit të energjisë, konsumin e energjisë dhe përdorimin e energjisë;
- përfshirja e çështjeve specifike që lidhen me performancën e energjisë, siç janë të dhënat e energjisë, monitorimi, matja, analiza dhe vlerësimi.

Nga momenti që ISO 50001: 2018 aplikon HLS, ndjek të njëjtën strukturë si standardet e tjera ISO të aplikuara gjërësisht, siç janë ISO 9001 dhe ISO 14001. Kjo thjeshton integrimin midis sistemeve të ndryshme të menaxhimit.

Ata që njohin mire kërkesat e ISO 50001: 2011 do të pranojnë se shumica e kërkesave të ISO 50001: 2011 janë mbajtur në ISO 50001: 2018. Kjo është veçanërisht e vërtetë për elementet dhe kërkesat më specifike të energjisë, gjë që nuk është për t'u habitur duke pasur parasysh qëllimin e deklaruar të rishikimit. Ka disa kërkesa të reja dhe disa janë rishikuar, shumë prej tyre kanë të bëjnë me miratimin e HLS. Sidoqoftë, ekzistojnë edhe disa modifikime specifike për energjinë, që synojnë kryesisht sqarimin e këtyre kërkesave bazuar në përvojën që rrjedh nga përdorimi i edicionit 2011.

FILLONI PROCESIN TUAJ TË TRANZICIONIT

Ne ju rekomandojmë që të filloni përgatitjen për tranzicionin sa më shpejt të jetë e mundur dhe të planifikoni integrimin e ndryshimeve të nevojshme në sistemin tuaj të menaxhimit siç duhet.

Hapat e rekomanduar për tranzicion:

Zbuloni përmbajtjen dhe kërkesat e ISO 50001: 2018.

- Standardi është në dispozicion për blerje nga ISO dhe Drejtoria e Përgjithshme e Standarteve. Nëse e kenite implementuar ISO 50001: 2011, duhet të përqendroheshi në ndryshimet e kërkesave.
- Sigurohuni që personeli përkatës në organizatën tuaj të jetë i trajnuar dhe të kuptojë kërkesat dhe ndryshimet kryesore.
- Identifikoni boshllëqet që duhen adresuar për të përmbushur kërkesat e reja dhe për të krijuar një plan zbatimi. Merrni veprimet e nevojshme dhe axhornoni sistemin tuaj të menaxhimit për të përmbushur kërkesat e reja.

- Vlerësoni efektivitetin e zbatimit përmes auditimeve të brendshme dhe përcaktoni veprime të mëtejshme kur është e nevojshme.

Audituesit tanë janë përgatitur dhe kanë një përmbledhje të ndryshimeve dhe asaj që është e nevojshme për të kaluar nga ISO 50001: 2011 në ISO 50001: 2018. Ne jemi në gjendje t'ju mbështesim në të gjitha fazat e tranzicionit, në mënyrë që të filloni përgatitjen , vlerësoni nivelin tuaj të përgatitjes dhe përfundoni me efikasitet hapin.

SI MUND TA MBËSHTESË ZBATIMIN TUAJ, AQSCERT?

Shërbime të ndryshme mund të ofrohen për të mbështetur procesin e tranzicionit, të cilat mund të përfshijnë:

- Seminare, uebfaqe, mësimi elektronik, checklist per autovlerësimet etj. te dobishme për të siguruar një shpërndarje të parë për përmbajtjen e standardit, ku ju merrni një përmbledhje themelore të kontekstit dhe ndryshimeve kryesore në krahasim me ISO 50001: 2011, procesin e tranzicionit, etj.
- Kurse të trajnimeve të drejtuara, në kompani ose në publik. Qëllimi i këtyre kurseve është të sigurojë informacion të detajuar mbi përmbajtjen dhe ndryshimet dhe hapat e nevojshëm për tranzicionin. Këto janë kurse modulare në të cilat niveli i detajeve mund të përshtatet për nevoja të ndryshme.
- Gap assessment (workshop) ku ne vlerësojmë sistemin tuaj të menaxhimit përkundrejt kërkesave të standardit të ri dhe identifikojmë boshllëqet që duhen adresuar. Kjo do të sigurojë një kontribut të dobishëm në procesin tuaj drejt përputhjes me standardin e ri. Niveli i detajeve të këtij vlerësimi mund të përshtatet për nevoja të ndryshme.
- Auditimi në tranzicion.

NDRYSHIMET KRYESORE NË ISO 50001: 2018 VS ISO 50001: 2011

ISO 50001: 2018 miraton Strukturën ISO të Nivelit të Lartë (HLS), e zakonshme për të gjitha standardet ISO. Shumica e ndryshimeve në ISO 50001: 2018 në krahasim me ISO 50001: 2011 rrjedhin nga HLS, ndërsa disa janë specifike për menaxhimin e energjisë.

ISO 50001: 2018 është një standard ndërkombëtar. Meqenëse ndjek të njëjtën strukturë të nivelit të lartë (HLS) si standardet e tjera ISO të aplikuara gjerësisht, siç janë ISO 9001 dhe ISO 14001, do të jetë më e lehtë për të të integrojë me sistemet e tjera të menaxhimit. Nëse tashmë jeni duke përdorur ISO 50001: 2011, do të njihni shumicën e kërkesave në ISO 50001: 2018. Sidoqoftë, ekzistojnë disa ndryshime nga ISO 50001: 2011 që ju duhet t'i përgatisni për të bërë tranzicionin dhe pajtuar me ISO 50001: 2018.

NDRYSHIMET KRYESORE NË ISO 50001: 2018 NË KRAHASIM ME EDICIONIN 2011

Këto janë disa nga ndryshimet që duhet të merren parasysh:

1- Ndryshimet për shkak të miratimit të HLS

- Klauzolë e re për të kuptuar organizatën dhe kontekstin e saj (4.1)

Një organizatë duhet të përcaktojë, nga jashtë dhe brenda, çështjet e rëndësishme për objektivin e saj dhe të cilat mund të ndikojnë në aftësinë e saj për të arritur rezultatet e pritura të sistemit të menaxhimit të energjisë (EnMS - Sistemi i Menaxhimit të Energjisë, në SGE Italian) dhe të përmirësojë performanca e saj energjetike. Kjo mund të konsiderohet si një kuptim i nivelit të lartë të faktorëve ndikues që ndikojnë, negativisht ose pozitivisht, në punën e organizatës dhe sistemin e menaxhimit të energjisë.

- Klauzolë e re për përcaktimin sistematik të nevojave dhe pritjeve të palëve të interesuara (4.2)

Synimi është të përdorim informacione kontekstuale për të identifikuar palët e interesuara përkatëse për performancën e energjisë dhe EMS dhe nevojat dhe pritjet e tyre (kërkesat) nga një këndvështrim i nivelit të lartë.

- Theks më të madh në Leadership dhe në angazhimin e menaxhmentit të lartë

Kapitulli 5.1 përfshin kërkesat e reja për menaxhimin e lartë në mënyrë aktive të angazhohen dhe të demonstrojnë lidhshmëri në favor të efektivitetit të sistemit të menaxhimit të energjisë.

- Menaxhimi i rrezikut dhe mundësive

Kapitulli 6.1 kërkon të përcaktojë dhe, kur është e nevojshme, të ndërmarrë veprime për të përballuar ndonjë rrezik ose mundësi që mund të ndikojë (pozitivisht ose negativisht) aftësinë e sistemit të menaxhimit për të dhënë rezultatet e pritura.

Vini re se konsideratat e rrezikut dhe mundësive janë pjesë e vendimmarrjes strategjike të nivelit të lartë në një organizatë. Falë identifikimit të rreziqeve dhe mundësive kur është planifikuar një sistem i menaxhimit të energjisë, organizata është në gjendje të parashikojë skenarë dhe pasoja të mundshme në mënyrë që efektet e padëshiruara të mund të adresohen para se ato të ndodhin. Në mënyrë të ngjashme, konsideratat ose rrethanat e favorshme që mund të ofrojnë përfitime të mundshme ose rezultate pozitive mund të identifikohen dhe ndiqen. Ky proces mund të konsiderohet plotësues i # 6.3 "Rishikimi i energjisë", i cili është një përmbledhje më e detajuar operacionale me qëllim të kontrollit dhe përmirësimit të performancës së energjisë.

- Kompetenca (7.2)

Kërkon një strukturë organizative që përcakton aftësitë e nevojshme të personave që kryejnë punën nën kontrollin e saj dhe që ndikon në performancën e energjisë dhe SME. Përveç vlerësimit të efektivitetit të veprimeve të ndërmarra për të fituar aftësitë e nevojshme.

- Kërkesat e zgjeruara të komunikimit (7.4):

- Ai gjithashtu përfshin komunikimin e jashtëm, jo vetëm komunikimin e brendshëm.
- Kjo është më urdhërues në lidhje me "mekanikën" e komunikimit, përfshirë përcaktimin se çfarë, kur, si dhe kush për të komunikuar dhe me kë të komunikojë.
- Kërkon që informacioni i komunikuar të jetë në përputhje me informacionin e gjeneruar brenda SGE.

- Planifikimi dhe kontrolli operacional (8.1)

Theksojmë disa elementë shtesë në kërkesat që duhen respektuar:

- Kontrolli i ndryshimeve dhe rishikimi i pasojave të ndryshimeve të paqëllimshme (nga HLS);
- Garanton kontrollin e përdorimeve të konsiderueshme të energjisë (SEU - Përdorime të Rëndësishme të Energjisë) në dhënien e jashtme ose të proceseve që lidhen me SEU;
- Informacioni i dokumentuar që duhet të mbahet në masën e nevojshme për të siguruar sigurinë se proceset janë realizuar siç është planifikuar (nga HLS).
 - Monitorimi, matja, analizimi dhe vlerësimi i performancës së energjisë dhe SGE (9.1)

Kërkesat shtesë:

- është e nevojshme të përcaktohen metodat e monitorimit, matjes, analizës dhe vlerësimit;
- kërkesa pa ekuivoke për informacionin e dokumentuar, si nga sondazhi ashtu edhe nga raporti pas devijimeve në performancën e energjisë, dhe nga rezultatet e monitorimit dhe matjeve.

- ▣ Rishikimi i drejtimit (9.3)

Disa hyrje dhe dalje shtesë për tu marre në konsiderate për rishikimin e menaxhimit.

- 1) Ndryshimet specifike për menaxhimin e energjisë

Qëllimi (4.3)

- Eshtë shpjeguar që llojet e energjisë brenda fushëveprimit dhe kufijve të EMS nuk duhet të përjashtohen.
- Organizatat duhet të sigurojnë që ata kanë autoritetin të kontrollojnë efikasitetin e tyre të energjisë, përdorimin e energjisë dhe konsumin e energjisë brenda fushëveprimit dhe kufijve të EMS.

- Rishikimi i energjisë (6.3)

Procesi i sqaruar në lidhje me përdorimet e konsiderueshme të energjisë (SEU) për ta bërë "rrjedhën" më të logjikshme dhe të lidhur me kriteret e tjera: Identifikoni SEU => Për secilën SEU përcaktoni ndryshoret përkatëse, performancën aktuale të energjisë dhe identifikoni njerëzit që ndikojnë ose ndikojnë në SEU

- Treguesit e performancës së energjisë (6.4)

Disa ndryshime:

- Treguesit e përcaktuar të performancës së energjisë (EnPI) duhet t'i lejojnë organizatës të demonstrojë përmirësimin e performancës së energjisë.
- Kur organizata ka të dhëna që tregojnë se variablat përkatëse ndikojnë ndjeshëm në performancën e energjisë, ato të dhëna duhet të konsiderohen për të krijuar EnPI të përshtatshme për të siguruar që EnPI është "i përshtatshëm për qëllim".
- Vlera/vlerat e EnPI duhet të mbahen si informacion i dokumentuar. (Shënim: siç kërkohet edhe në 2011, metoda për përcaktimin dhe azhurnimin e EnPI duhet të dokumentohet).
- Energy baseline (6.5)

Ndryshimet të marrin në konsideratë:

- Kur organizata ka të dhëna që tregojnë se variablat përkatëse ndikojnë ndjeshëm në performancën e energjisë, organizata duhet të vazhdojë drejt normalizimit të ose të EnPI dhe bazës përkatëse të energjisë për të krahasuar ndryshimet në performancën e energjisë.
- Përkufizime të reja për "faktorin statik", "variablin përkatës" dhe "normalizimin" (3.4.8-3.4.10).
- Baza fillestare duhet të rishikohet kur ka "ndryshime të mëdha në faktorët statikë".

AZHORNUAR SHKURT 2021